

END	Team A		Team B	
	SCORE	TOTAL	SCORE	TOTAL
1	2	2	-	-
2	-	2	3	3
3	1	3	-	3
4				
5				
6				

Fig. 10 Score card

Bronnen

1. www.haagsebowls.nl/links/bowlessen (Engels gesproken)
2. Spelregels Haagse Bowls ; blauwe boekje
3. Bowls Spelregels, Januari 2010, NIOBB
4. Taken baancommissaris, Haagse Bowls

Vereniging Haagse Bowls

Secretaris: Maarten Reeser, tel. 070-3239674.

Email: haagse_bowls@xs4all.nl

Speellocatie:

Sportpark Klein Zwitserland

Klatterweg 113

2597KA Den Haag

Introductie

Lawn Bowls

Vereniging Haagse Bowls *October 2016*

Introductie Lawn Bowls

Doel van het bowlsspel

Het doel van het bowlsspel is om bij elke worp van een "bowl" zo dicht mogelijk bij de "jack" te geraken. Tijdens elk "end" worden dan zoveel mogelijk punten verzameld om aan het eind van het spel (game) hopelijk als winnaar uit de bus te komen.

Daarbij staat voorop, dat alle spelers enthousiast meedoen en plezier beleven aan het bowlsspel.

BASISBEGRIPPEN

Het bowlsspel wordt gespeeld met een jack en bowls. De **jack** is een witte of crème bal met een diameter van 63 mm. De **bowls** hebben diverse afmetingen, zodat kleinere en grotere handen ze kunnen omvatten. De diameter varieert van 116 (maat 00) tot 131 mm (maat 7) en het gewicht van 1,31 tot 1,56 kg. De clubbowls zijn maat 5.

Het bowlsveld (**green**) is ingedeeld in meerdere banen (**rinks**), die elk een rechthoek van 5,5 bij 30 meter vormen. Een rink is gemarkeerd met gele pylonen op elk der vier hoeken en langs de lange zijden op 7 meter van de korte zijden (fig. 1).

De **mat** (36x60 cm) wordt met de smalle kant op de middellijn van de rink geplaatst tegen de korte zijde van de rink. Niet in gebruik, dan de mat buiten de rink. De **jacklijn** is de denkbeeldige lijn op het midden van de rink vanaf 2 meter tot 7 meter vanuit de korte zijde van de rink (fig. 1).

Een **end** omvat het plaatsen van de mat, het werpen van de jack en het werpen van alle bowls door de spelers.

Een end wordt afgerond door het bepalen van de **score**, het aantal bowls van een partij dat het dichtst bij de jack ligt.

Elke bowl is zo gefabriceerd, dat deze bij het uitrollen een gebogen baan volgt, de **bias**. Die baan is dus meer of minder wijd (fig. 2).

De bowl heeft een binnenkant (kleine gekleurde sticker, of klein embleem) en een buitenkant (grote gekleurde sticker, of groot embleem). De binnenkant is de "bias"-kant, de kant waarheen de bal zal uitrollen na het werpen.

Na elk end wordt de **puntentelling** bijgehouden, bijv. op een **score card** (fig. 10), en/of op het **score board**.

De **head** is de groepering van jack en bowls (fig. 3).

Een wedstrijd (**game**) bestaat uit een van te voren bepaald aantal ends, dan wel -zoals bij Haagse Bowls- uit de beschikbare tijd.

Wedstrijd begrippen

Bij het begin van elk end kan de lead zelf bepalen aan welke bias-kant hij zijn bowl uitrolt. Veelal geldt dan, dat daarna voor de volgende bowls slechts van die keuze wordt afgeweken als de skip dat aangeeft. De reden om dezelfde hand te spelen is, dat de speler dan beter kan corrigeren op het werpen van de bowls. De keuze van de skip is ingegeven door de ligging van de bowls in de "head".

De skip kan aangeven hoe een bowl moet worden uitgerold door aan de linker of de rechter zijde van de head te gaan staan en met de hand het overeenkomstig gebaar maken.

De skip kan aangeven, dat een "drive" moet worden uitgevoerd om de head te verstoren, bijv. als de tegenpartij naar zijn oordeel teveel punten zal maken in het end. De skip geeft de "drive" aan door met zijn arm een ferme beweging te maken. Net als bij het aangeven van de bias-kant, zal hij dat ook doen bij een "drive".

Als de skip een bowl op een bepaalde plaats in de "head" wil laten uitrollen, dan geeft hij dat aan de lead door, door zijn voet op die plaats te zetten, waarnaar de lead uitrolt.

De plaats van een uitgerolde bowl van de eigen partij wordt aangegeven met de hand, of met het bowlsdoekje, zodat de speler die aan zet is kan zien waar de eigen bowls liggen. Hetzelfde geldt voor het aangeven van de plaats van de jack. Meestal is het de skip, die de lead, of de second vraagt om deze informatie.

Om de plaats van een bowl van de tegenpartij aan te wijzen, wordt na het aanduiden met de hand, of met het bowlsdoekje vervolgens boven die bowl een horizontale heen en weer beweging gemaakt met die hand. Zo kan de speler, veelal de skip, aan de overkant zien waar de bowls van de tegenpartij liggen.

Voor de regels over ongeldig end, jack of bowls, zie Spelregels Haagse Bowls [2].

N.B. De baancommissaris deelt, afhankelijk van het aantal, de spelers in over de uitgezette rinks.

Beleefdheidsregels

Naast de kennis van de spelregels is ons gedrag op de rinks, op de green, ook van groot belang.

Dit kan worden opgevat als de ongeschreven wetten van het bowls spel.

Navolging van de internationale gewoonte waarbij spelers aan het begin van de wedstrijd elkaar de hand drukken en een plezierige wedstrijd wensen verdient navolging. Ook na de wedstrijd worden de handen geschud en bedankt men elkaar voor die wedstrijd.

Als een speler zich voorbereidt om de jack of een bowl te gaan werpen wordt stilte betracht.

Alle spelers op een rink staan (bij voorkeur) buiten de rink stil, totdat de jack of bowl is geworpen. Speel een bowl pas nadat de vorige bal tot stilstand is gekomen.

Respecteer en volg de instructies op van de skip.

Bij het wisselen: loop over het midden van de rink om het spel op de naastliggende rinks zo min mogelijk te storen.

Als een bowl uitstekend wordt uitgerold en tot stilstand is gekomen in een voortreffelijke positie wordt geluidloos in de handen geklapt. De skip kan zelfs zijn hoed afnemen. Bij het opruimen van bowls, jack, pylonen en mat aan het eind van de wedstrijd wordt erop gelet, dat men de spelers in de naaste rinks niet stoort door heen en weer te lopen, of (te luid) te spreken. Pylonen verzamelen alleen als op de naastliggende rinks niet meer wordt gespeeld.

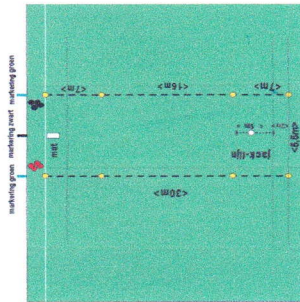

Fig. 1 Rink

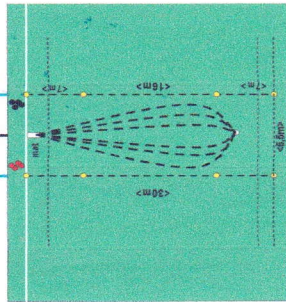

Fig. 2 Bias, verpriching

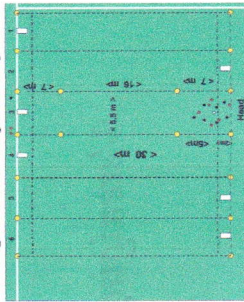

Fig. 3 De Head

De lead geeft op verzoek van de skip aanwijzingen als deze zijn bowls uitrollt. Nadat de leads elk twee bowls hebben uitgerold, wordt er gewisseld en spelen de skips elk hun vier bowls. Daarna wordt weer gewisseld en spelen de leads de twee resterende bowls. Dit is het ook wel genoemde 2-4-2 spel.

Skip:

Aan het begin van de wedstrijd dienen de skips de bowls van de eigen partij en van de tegenpartij te onderkennen en, te onthouden voor het geven van aanwijzingen tijdens een end en voor het bepalen van de score bij elk end. Daarna tossen beide skips om wie de wedstrijd begint. De skip, die de "toss" wint mag besluiten de mat aan de tegenpartij te gunnen, dan wel de eigen partij te doen beginnen. Daarna verplaatsen beide skips zich naar de overkant van de rink. Aan het eind van elk end bepaalt de skip met de skip van de tegenpartij de score. Vervolgens nemen zij de rol van lead op zich en volgt na elk end het bijeenrollen van bowls, het plaatsen van de mat, het uitrollen en centreren van de jack en het spelen van de bowls.

Een skip kan aanwijzingen geven aan de lead over de plaats waar de jack moet komen, over de plaats waarnaar een bowl moet worden gerold, over een linker of rechter worp, de drive. Het bijhouden van de score op het score board gebeurt door de skip, of op zijn aanwijzing. Aan het eind van elk end neemt de skip dus de rol van de lead over en vice versa: rolwisseling.

Spelertaken Triples:

Lead:

Na de "toss" plaatst de lead de mat op de voorgeschreven wijze op de rink.

Daarna rolt de lead de jack uit, de aanwijzing van de skip opvolgend over de plaats van de jack. Om de jack te centreren geeft de lead voorgeschreven aanwijzingen aan de skip.

Bij het uitrollen van de bowls volgt de lead evt. aanwijzingen van de skip op.

Na elk end volgt het bijeenrollen van de bowls, het plaatsen van de mat, het uitrollen en centreren van de jack en het spelen van de bowls.

Second:

Bij het begin van de wedstrijd dient de second de bowls van de eigen partij en van de tegenpartij te onderkennen en te onthouden voor het bepalen van de score na elk end.

Bij het uitrollen van de bowls volgt de second evt. aanwijzingen van de skip op.

De second geeft op verzoek van de skip aanwijzingen als deze zijn bowls uitrollt.

Aan het eind van elk end bepaalt de second samen met de second van de tegenpartij de score en meldt die aan de skip. De second assisteert in het bijeenrollen van de bowls.

Het bijhouden van de score op het score board en de score card gebeurt door de second.

Skip:

Aan het begin van de wedstrijd tossen beide skips om wie de wedstrijd begint. De skip, die de "toss" wint mag besluiten de mat aan de tegenpartij te gunnen, dan wel de eigen partij te doen beginnen. Daarna verplaatsen beide skips zich naar de overkant van de rink.

Een skip kan aanwijzingen geven aan de lead over de plaats waar de jack moet komen en aan lead en second over de plaats waarnaar een bowl moet worden gerold over links of over rechts.

HET WERPEN VAN JACK EN BOWLS

De mat wordt bij Haagse Bowls geplaatst tegen de korte zijde van de rink door bij het plaatsen met het gezicht naar die korte zijde te staan.

Werpen van de jack

De jack rust op de vingers en wordt met de duim vastgehouden voor een juiste grip (fig. 4). Bij het werpen van de jack staat de speler met één voet op de mat en één voet ernaast, zo dat de werphand zich midden boven de mat bevindt. Daarna wordt de werpbeweging uitgevoerd als bij het werpen van een bowl (fig. 6).

Fig. 4 Jack "grip"

Werpen van een bowl
De bowl wordt zo op de hand geplaatst, dat de bowl op de middelvinger rust. De wijsvinger en de ringvinger worden geplaatst op de geribbelde ringen aan weerszijden van de bowl. De pink wordt naast de ringvinger geplaatst om de bowl te ondersteunen. De duim rust ook op de geribbelde ring om zo een goede grip te verkrijgen (fig. 5).

De bowl moet zo op de hand rusten, dat de bowl in het verlengde van de armlijn ligt.

Fig. 5 Bowl "grip"

Als de bowl **naar rechts** wordt uitgerold zal deze een kromme baan naar links maken. Wordt de bowl **naar links** uitgerold dan zal deze een kromme baan naar rechts maken (zie fig. 2).

Bij het werpen van een bowl of van de jack is een goede **houding** van belang om zowel de bowl of jack goed uit te rollen, alsook het lichaam te ontzien van verkeerde bewegingen.

Voordat de speler op de mat gaat staan, bepaalt hij naar welke kant de bowl moet uitrollen (zie ook fig. 2). De bowl wordt dan, geleid op de werprichting en de bias, zo in de hand geplaatst om een linker of een rechter worp uit te voeren.

De speler staat met twee voeten op de mat, zo dat de voeten in de werprichting staan, iets links of rechts van het midden van de mat, al naar gelang de werprichting.

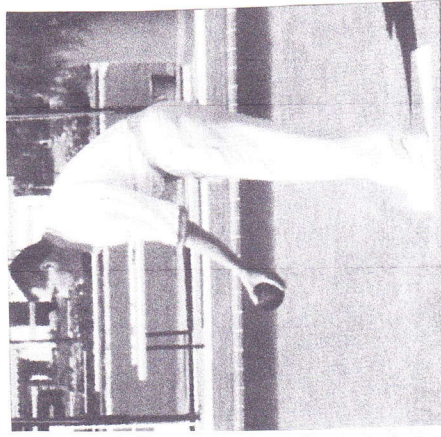

Fig. 6 Houding

Ook kan de bowl worden geworpen met één voet op de mat en één ernaast, zoals bij het uitrollen van de jack. Ook nu wijzen de voeten in de werprichting.

De bowl-arm moet, als de slinger van een klok, vrij langs het lichaam worden bewogen om de bowl, zonder effect, in de werprichting te rollen.

Voor **rechtshandigen**: plaats de linkerhand boven de linker knie, buig licht door de knieën, beweeg de bowl-arm in een slingerbeweging naar achteren om tijdens een niet te grote stap naar voren met het linkerbeen, de bowl in de werprichting uit te rollen zo dicht mogelijk bij de grasmat. De rechtervoet moet daarbij de mat blijven raken, of moet zich boven de mat bevinden.

Plaats de achterste voet bij de voorste en blijf de bowlbaan volgen tot de bowl tot stilstand komt.

Voor **linkshandigen**: plaats de rechterhand boven de beweegde bowl-arm in een slingerbeweging naar achteren om tijdens een niet te grote stap naar voren met het rechterbeen, de bowl in de werprichting uit te rollen zo dicht mogelijk bij de grasmat. De linkervoet moet daarbij de mat blijven raken, of moet zich boven de mat bevinden. Zorg ervoor, dat het lichaam niet draait tijdens het werpen van de bal om ongewenste effecten (uit evenwicht raken, dwarrel effect op de bowl) te voorkomen.

Het kiezen van de werprichting kan het best worden gedaan door bij de eerste keer te richten op de verste pylon, rechts dan wel links.

Als de bowl is geworpen, blijft de werparm de geworpen bowl nog nauwlijzen en de speler blijft kijken, totdat de bowl tot stilstand is gekomen. De bedoeling daarvan is, dat de speler in zich opneemt wat er goed, dan wel fout ging bij de worp. Bij een volgende worp kan dan e.e.a. worden gecorrigeerd. Dan is bijv. de bias van de bowl duidelijk en kan de volgende werprichting beter worden bepaald.

Ook ziet de speler, of de bowl "dwarrelt". Dit kan worden verbeterd door de slingerbeweging juist uit te voeren, bijv. door ervoor te zorgen, dat de werphand geen draait-, of gootbeweging maakt. Stuiten wordt voorkomen door de bowl vlak boven de grasmat uit te rollen.

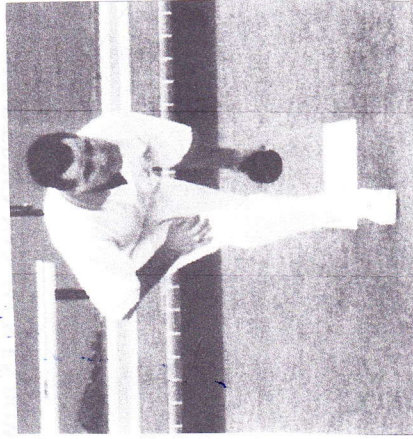

Fig. 7 Houding

Fig. 8 Houding

Omdat tijdens wedstrijden de jack op verschillende plaatsen op de jacklijn kan liggen, moet de bowl met meer of minder kracht worden uitgerold. In fig. 9 is een drietal plaatsen van de jack aangegeven.

Om een bowl naar de jack op de grotere afstand (long end) te rollen moet de arm een grotere slinger maken om de bowl meer snelheid te geven. Bij een kortere afstand (short end) dus een minder grote slinger.

N.B. Nimmer moet met de hand een werpbeweging worden gemaakt, omdat dat onbedoelde effecten aan de bowl kan geven.

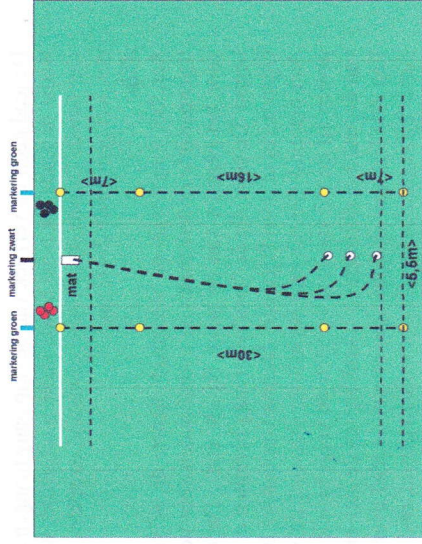

Fig. 9 Werpkraacht
Short end; long end

HET BOWLSPEL

Het bowls spel wordt bij Haagse Bowls gespeeld Ma, Wo, Vr, van 10 tot 12 uur, min koffiepauze. Het spel wordt gespeeld door twee partijen, als tegenspelers, per rink. Spelers maken gebruik van eigen bowls, of van clubbowls.

De speelwijze is bepaald door het aantal personen per rink, dat aan het bowls spel meedoet. Bij Haagse Bowls is de speelwijze pairs, of triples:

pairs Twee tegen twee, waarbij wordt gespeeld met elk een "lead" en een "skip". Elke speler speelt vier bowls. Hier zijn te onderscheiden: Australian pairs (2-4-2) en New Zealand pairs (2-2-2-2). Ook is pairs 4-4 mogelijk.

triples Drie tegen drie met elk team een "lead", een "second" en een "skip". Elke speler speelt drie bowls.

N.B. New Zealand pairs: lead en skip behouden hun rol tijdens de game. Zij spelen elk om beurt twee bowls om daarna van plaats te wisselen. En bij 4-4 elk om beurt vier bowls, daarna wissel.

Spelertaken Australian pairs:

Lead

Bij het begin van de wedstrijd dienen de leads de bowls van de eigen partij en van de tegenpartij te onderkennen en te onthouden voor het evt. geven van aanwijzingen tijdens een end.

Na de "toss" plaatst de lead de mat op de voorgeschreven wijze op de rink.

Daarna rolt de lead de jack uit, de aanwijzing van de skip opvolgend m.b.t. de plaats van de jack.

Om de jack te centreren geeft de lead voorgeschreven aanwijzingen aan de skip.

Bij het uitrollen van de bowls volgt de lead evt. aanwijzingen van de skip op.